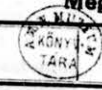

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyújtó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Előfizetési árak:

Egész évre K 20—
Fél évre 10—
Negyed évre 5—
Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyiltár ára 1 K.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Gazdasági függetlenségünk.

Valamely nemzet gazdasági függetlensége első sorban politikai függetlenségétől függ. Gazdasági függetlenség a legtágabb értelemben az, ha az ország politikai és gazdasági viszonyai megengedik, hogy termőföldjén és saját munkaerővel mindent előállíthat, amire szüksége van, úgy hogy más országokból semmitsem kell behozni.

Természetes, hogy a valóságban ilyen ideális gazdasági függetlenség nem létezik, mert egy ország sem mondhat le végképp minden behozatról. Elérhető azonban, hogy a behozatal oly jelentéktelen mértékre szorítkozzon, mely a gazdasági függetlenség eszményét megközelíti. A magyar országból való csaknem teljes önellátás csakis nagy-kiterjedésű államokban lehetséges, olyanokban, melyeknek területén különféle nyersanyagforrásokkal és termőföldekkel bővelkedő éghajlónak vannak.

Minél kisebb valamely ország, minél egyoldalubbak termőviszonyai, annál kevesebb juthat alba a helyzetbe, hogy önállóságot keressék, annál inkább lesz emelkedő kultúrája mellett a tömeges behozatalra és ennek ellensúlyozhatása végett nagyértékű kivitelre utalva. De kisebb országoknak is az kell, hogy elvük legyen, hogy a felesleges behozatalt elkerüljék, a hazai termékeket — hasonló minőség és ár esetén — a külföldiekkel szemben előnyben részesítsék és így a saját produkciójukból való ellátást annyira kiterjessék, amennyire ez gazdaságuknak természetes és szociális viszonyai szerint számukra előnyösnek mutatkozik.

Hogy anyaföldünk dús adományaiból a világkereskedelem forgalmában a lehető

legnagyobb hasznot húzzuk, ahhoz mindekelőtt ügyes, céltudatos és fáradhatatlan munka kell: mindent fejleszteni és tökélytesíteni az út, mely a gazdasági nagyhatalmak színvonalának eléréséhez vezet és lehetővé teszi, hogy a nagy világversenyben megállhassuk helyünket.

Sokat és kitűnőt produkálni abból, amit anyaföldünk oly busásan ad, a produktumot itthon meg is vásárolni és a sok plundrát, amivel a külföld piacunkat elárasztják könyörtelenül visszavetni: ez a titka annak hogyan biztosíthatjuk magunknak a háború után gazdasági függetlenségünket.

Ma, amikor a háború feldulja Európa nyugalmát, amikor az árak beszerzése a legnagyobb nehézségekbe ütközik, természetesen nem lehet arról szó, hogy ezekhez elvekhez tántoríthatatlanul ragaszkodjunk. Ellenben már ma is előkészíteni, nevelni kellene a magyar vevőközösséget arra, hogy Hazánk gazdasági és szociális erejének fejlesztéséhez a hazai ipar támogatásával a lehetőséghez képest hozzájáruljon, hogy fel szabaduljunk azoktól a kötelekektől, melyekkel teljesen felesleges módon a külföldhöz vagyunk láncolva.

Az ország gazdasági függetlenségének megalapozásában és izmosításában épp úgy segít az, aki serényen dolgozik az ösfoglalkozások és iparunk tökéletesbülésén, mint az, aki, ha csak lehetséges, a hazai munkát a hazai ipart támogatja.

Jegyezzük hadikölcsönt!

Nyolcadszor fordul a magyar kormány a nemzethez hitelért, hogy hadseregünket elláthassa és a borzalmas világháborút dicsőséggel befejezhesse. Istennek hála, eddig

minden hadi vállalatunk szerencsésen végződött. A félelmetes muszka kolosszus nem létezik többé. Birodalma részekre tört szét s ezeket a mi fegyvereink békére készítették. A Balkán félsziget ellenséges délszláv államai mind megjuhászodtak: Romániával diadalmas békeségre léptünk, Szerbia és Montenegró pedig legyőzve fekszenek eregeink lábai alatt. Csak egy van hátra, hogy nyugati ellenségeinkkel mindig leszámoljunk. Hogy ezt is megvalósíthassuk, kell hogy a VIII. hadikölcsönre jegyezzük.

Méltán hisszük, hogy ez a hitelművellet a legfényesebben fog sikerülni; hiszen soha sem volt Magyarországon annyi pénz összehalmozva, soha sem áramlott szét annyi érték népünk minden rétegében, mint jelenleg. Sok milliárdos fölöslegesk halmozódtak fel szélesztva a nagyüzemek s a termelő kisgazdák közt. Ez a tökegvagyon mind elhelyezkedni akar, hogy kamatozhassék. A VIII. hadikölcsön jegyzésével erre nyílik a nagy és kis tőkék tömegek számára a legjobb alkalom. Ez most a legbiztosabb s a legtöbbet kamatozó befektetés. Nem kockázatlannak a kölcsönjegyzék semmit, mert a szelvények beváltását az állam biztosítja s a kamatozáson felül az a remény is kecsegteti, hogy a hadikölcsön újabb katonai sikereket eredményez a harcúterem nekünk, miáltal megrövidülhet a háború s közelebb hozható az általános béke.

Diadalmas szövetségeseink, a németek, meglátták, átértékelték ez új hadiművellet óriási jelentőségét s a VIII. német hadikölcsönre annyi értéket jegyeztek, amennyit még sohasem ajánlottak eddig a hazafias polgárság a hadsereg ellátására. Böven gondoskodik így a német nemzet a maga vitéz katonáiról s ezek ép most végzik a leg-

Merengés.

Írta: Klinec Jakab.

Magam, ismét csak magam vagyok. Elmélázva ülök kis szobámban, melynek ablaka előtt komor felbök vonulnak el s egyre, mintha álmodnám, a gyermekkori emlékek jelennek meg szemem előtt.

Ott vagyok újra, erdővel körülvett szülőhelyemen, a vadregényes tájon. Dajkám ölében el-síngat és dudolja fülemben az altató dalt.

Nem folyik a víz, nem forog a hodosányi vizmalom. Látom az öreg molnárt ide-odaszaladgálni széles gatyában és aszonyi kötényben. Szegény jó öregnek az volt a mániája, hogy feleségének a kötényét huzta fel.

Sok dolga van szegénynek. Panaszodik.

— Sohse lehet, kérem szépen, rendesen örömetni itt a kukoricát. Kutya egy folyó ez a Ternava. Vagy semmi vagy nagyon is sok benne a víz.

Néha meg szoktam kérni.

— Horváth bácsi, meséljen valamit a 48-ból! Olyankor könybe lábat szegény öregnek a szeme és szomoruan sóhajtott.

— Ej Édes Ücsém-fiam, soká kéne mesélnem, ha mind el akarnám mondani.

De mégis néha rávettem s akkor csak úgy áradt belőle a szó.

Elmondta a Murahidi ütközetet.

— Hát úgy vót, kérem, mikor a gaz Jelasics szegény magyar hazánkra tört, hogy elragadja tőlünk Muraközt, Kossuth apánk felszólítására én is önként elmentem Perczel Mór zászlaja alá. A Mura hídjánál volt a táborunk és azt őriztük, mert állítólag fel akarták robbantani a horvátok. Este beszédet tartott Perczel apánk.

Valószínűleg támadni fog holnap Jelasics, de ti mutassátok meg, hogy magyarok vagytok. Ne hozzatok szegényt a magyar névre, amelynek dicsőségét életük és érték feláldozásával viték ki öseink s amelynek annyi babért szereztek.

Fel voltunk lelkesítve s megesküdünk, hogy utolsó csepp vérünkig fogjuk védeni a Hazát s hogy az ellenség csak holttesteinken keresztül vonulhat át a Mura hídján.

Erre meghatva csak ennyit szolt szeretett generálisunk:

Köszönöm fiuk, az ég fizesse meg nektek mindezt. Méltó utódaí vagytok őseiteknek.

Pihenőt fujatott. Mindenki nyugalomra tért. De én s egy társam, cigány, nem tudtunk elaludni. Ó hanyatt fektűt arccal az ég felé fordulva. Mindig félt s inkább volt a bátorsága; de ha már olyan helyzetbe került, hogy szabadulni nem tudott, akkor »tűd-vágd nem apád«, mint egy bős oroszlán kászabolta az ellenséget.

Mindenféléről beszélgettünk. Egyszer csak, lehetett úgy éjfél tájban, nyugtalankodni kezd és aj-

kára teszi az ujját, figyelmeztet engem a fejünk fölött folyton röpöködő madárcsoportokra, mondván, hogy az ellenség már közel lehet. Erre hamar felkeltek a sereget s alig hogy elkészültünk, máris megszóltak az ellenség ágyúi.

Igy akartak meglepni bennünket álomban a gaz horvátok, akiket akkor rázott ki Jehova törülörnygából, amikor a mennyek országát tisztogatta.

Ádáz dühvel kezdődött meg a küzdelem. Az ágyúk bömbölésére a sebesültek égható jalköltása vegyült. Ahányszor csak rohamoztak, mindannyiszor véres fejjel vertük visza őket. Hiába volt minden fáradozánk és emberáldozatunk.

A két óráig tartó ütközetet végül is a borzasztó égháború szakította meg. Az ég elsötétedett, hogy ember embert nem láthatott. Csak a néha-néha felvillanó égfény világította meg a vérel áztatott harcteret és a pörüljárt horvátok testeivel telt Murát.

Mire kitérült, az ellenségnek már nyoma sem volt, csak itt-ott hallatszott a sebesültek nyögése.

A hős cigány is ott fektűt a sebesültek között. Egy kegyetlen golyó furta át a mellét. Még volt benne egy kis élet még lélegzett.

— Isten veled édes barátom, szolt, Isten veled édes Hazám. Legyenek boldogabbak unokáink, mint én voltam. A Hazáért meghalni nem szegény, ha-

csodálatosabb lendületű offenzívát a nyugati harctereken, aminek eredménye eddig az angol-francia front állórése, óriási hadiszákmány. Német előcsapatok már Párizs felé közelegnek s az antant megrendülve készül az elveszeredett végső tusákra.

Ott küzdenek a dicső harcokban német bajtársakkal a mi tüzeink is. Javára egyik pedig a délnyugati fronton várja a jelt, hogy döntő csapást mérjen az áruló olasz elenségre

Bizva remélhetjük, hogy jegyzéseink most is győzni fognak s a közeli sikerről nemcsak harcoló hőseinket illeti majd a pártja, hanem a kitarló, áldozatkész magyar nemzetet is.

Ehhez a diadalhoz járul hozzá most mindaz, aki a VIII. magyar hadikölcson jegyzésében részt vesz s ezzel katonáinkról gondoskodik, erejüket fokozza, fegyverüket élcsíti, sikereiket megkönyviti s a háború megrovidítését és a véleges, dicső béke mielőbbi megkötését előmozdítja.

Gyűjtés

a hadirokkantak stb. s a hadiemlék javára.

A múlt héten ismét tekintélyes összeggel gyarapodott a hadiszerecsények alapja Gyűjtésünkét mindenféle nagy szeretettel karolják fel. Polgárság, katonaság vállaltva versenyez az adakozásban. Most is a 10. és 24. honvédered legendás tisztjei és katonái vezetnek. Beküldték koronáikat, hogy valóra váltani segítsék hazafias törekvéseinket. Dicsőret illeti a többi adakozót is. Ők is szeretettel küldték be adományaikat.

A befolyt adományok a következők:

M. Kir. 24. hon. gyalogezred	206 K
„ 10. „ „	100 „
Engel Siegfried Csáktornya	5 „
Baumsteingerné	20 „
N. N.	2 „
Hampamer István	10 „
Apfel Kálmán	6 „
Novák Lőrinc	5 „
N. N.	2 „
Halász Nándor	8 „
Meider Márkné	2 „
Jiliczek Jakabné	10 „
özv. Bedics Ferencné	5 „
Udovics Darinka	2 „

nem dicsőség. Ne csüggedjétek, édes barátom, hanem védjétek a Hazát utolsó csepp véretekig és én várlak benneteket ott fenn, míg meghozzatok a hirt, hogy szabad a Haza.

Ezek voltak utolsó szavai és karjaim között adta ki a lelkét. Nagy könnyzár és pompa között temették el.

— Hej, de régen volt ez öcsém! Nekem is ott lóttál el a hüvelyk és mutató ujjamat!...

— Na de most már megyek a dologra. Majd máskor többet. Majd még eszembe jut a kis Ilonka, gyermekkori játszótársam, a kis szőke baba. Hány-szor játszottam vele kellemesen! Most is fülemben cseng anyagi hangja! Hány-szor cibáltuk meg szeretetből egymásnak a haját! Látom azt is, hogy ragadja el a Halál oly korán, oly fiatalon. Látom, mint fekszik sápadtan a kis gyermekágyán. Körülötte sirnak, szülei, rokonai. Csak én hallgatom. Az én sírásom, az én bánatom a néma fájdalom volt. Viszik már, viszik már dus temetőbe, tessik már, tessik már a fekete földbe!

Hirtelen felébredek merengésből. Körültekintek a szobámban, hol voltam és hol vagyok?

Nem jó más szó az ajkamra:

— Szülőföldem szép határa, megláttak-e valahára?

Harctér. 1918. május

Treo Péter	Csáktornya	5 K
Domján József	„	4 „
N. N.	„	2 „
özv. Megla Antalné	„	1 „
Megla Juszina	„	1 „
Győrök Sándorné	„	1 „
Megla Ilonka	„	1 „
Pálics Tamásné	„	2 „
Mofcsán István	„	20 „
Mátyán Alajos	„	2 „
Dürnbeck János	„	2 „
Friedlander N.	„	1 „
Péterfy Kálmán	„	2 „
Mofcsán István	„	10 „
Bencsik István	„	2 „
Mokosák József	„	2 „
Tannenbaum E.	„	25 „
Hoffman Lúka Graz	„	20 „

Összesen 486 K —

Múlt heti kimutatás 31801 K 11 f

Főösszeg 32287 K 11 f

K Ü L Ö N F É L E K.

— **Kitüntetés.** Öfelsége a király Sirausz Miksa 20. honvéd gyalogezredbeli századosnak az ellenség előtt tanúsított vitézségéért a második Signum Laudist adományozta.

— **Tanfolyam.** A népiszkolai testi nevelés fejlesztése céljából a folyó tanév nagy-szüniidejében a gyakorló iskolai tanítók részére Budapesten továbbképző tanfolyamot rendez a közoktatásügyi miniszterium. A miniszterium a csáktornyai áll. tanfőképzőintézetből Grau Géza gyak. isk. tanítót rendelte fel a tanfolyamra. A tanfolyam június 24-én kezdődik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A csáktornyai leányegyesület javára a következő adományok folytak be: Fischer Testvérek (alapít. tag.) 100, Mekovetz Ilonka 10, Stern Hermin, Mura-szentkereszt 4 korona, mely összegért ezúton is hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Pályázati hirdetés.** Az Országos Hadigondozó Hivatal 30 helyet biztosított nyomorék hadiárva számára a Nyomorék Gyermek Országos Otthonában, ahol a nyomorék gyermekeket szakszerű gyógykezelés mellett keresetképes munkásokkal nevelik. Ide 8—14 éves nyomorék hadiárva vételnek fel. 14 éves kort beöltött nyomorék flu-hadiárva kivételével minden esetben felvesznek, ha iparképzésre alkalmasoknak találhatók. A pályázati kérvényeket június 25-ike előtt kell a Nyomorék Gyermek Országos Otthonához benyújtani. Erdeklődők közelebbi felvilágosítást a járási főszolgabirtól, a városi polgármestertől és a megyei árvaszéktől kaphatnak.

— **Fontos újítás Bécsben a tisztí hölgyek számára.** Felsőleges királyné legmagasabb védnöksége alatt álló bizottság, mely tanácsal és munkaközvetítéssel foglalkozik, Bécsben (IV. Gresse Neugasse Nr. 8) egy átvonuló otthon létesített tisztí özvegyek és rokkant tiszték nejei részére, kik bécsi tartózkodásuk alkalmából akár családi viszonyuk rendezésére, akár tanfolyamok látogatására rangjukhoz megfelelő otthon találnak. Lakásért, világításért és fűtésért napi 1 koronát fizetnek. Olcsó ellátást egy közeli konyhában találnak. Tiszték nejei és özvegyei ezen kedvezményben feltétlenül részesülhetnek és szükség esetén forduljanak írásbelileg egyenesen a »Zentralkanzlei des Kurateriums Bécs IV. Grosse Neugasse 8« alá.

— **Ingatlanok eladása.** Az ingatlanok eladása tekintetében korlátozó rendelet jelent meg, mely szerint, többek között Zalavármegyében, ingatlan birtokot, így házat, sem örökárban eladni vagy 10 évnél hosszabb időre bérebe adni nem lehet. Az eladási és bérbendési engedélyt a vármegyei közigazgatási bizottság adja meg. A rendelet június elsején lépett életbe.

— **Tanítók a háboruban.** A magyar tanítók a világháboruban elismerésre méltóan állották helyüket s nagyon sok veszteséget szenvedtek eddig. Eleseit eddig 434, hadifogaagba esett 112. Kitüntetést kapott eddig 190 tanító és pedig vaskoronarendet 2, német vaskoronarendet 3, Signum laudist 18, arany vitézségi érmet 73, kis ezüst vitézségi érmet 105, bronz vitézségi érmet 42, koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szallagján 11, hadiékítményes katonai érdemkeresztet 7, koronás vasérdemkeresztet a vitézségi szallagján 8, német hadiérmet 1, Károly csapatkeresztet 290, aransarkantus vitéz 1 tanító lett.

— **Péterpál napi gyűjtés.** A Vöröskereszt egyesület csáktornyai fiókja múlt héten Kayser Lajos grófi titkár elnöke alatt választmányi gyűlést tartott, melyen a Vöröskereszt céljaira szolgáló Péterpál-napi gyűjtést beszélték meg. Megállapodás szerint az idén is a vidék bevonásával történik a gyűjtés. Helyben urleányok gyűjtőiben gyűjtönek házról házra, a vidéken pedig peraszelyekben történik a gyűjtés, melyek elhelyezésére a körjegyzőket kéri fel az egyet elnöksége.

— **Statárium.** A pozsonyi honvédkerület részére a parancsnokság a részleges statáriumot hirdette ki. A rendelet Zalavármegyére is szól, mert mi is katonailag ehhez a parancsnoksághoz tartozunk. A statárium függelékben, zendülés, gyávaság, fegyelem — s rendháborítás, jogosulatlan toborzás és kémkedés büntetési esetében alkalmaztatik. Az ezekben a büntettekben vétkezőket statáriális úton golyó vagy kötél általi halálra ítélik.

— **Az új termésrendelet, új árak.** Az új termésrendelet folytán az új terményárak métermázsánként a következők: buza 60, rozs, kétszeres, árpa zab, köles, tengeri 25; fajtengeri 60, pohánka 150, ióbab, takarmányborsó 90; takarmánybüköny 140, káposztarepce 120 réparepce 110, vadrepce 55; kender, len, tök, napraforgó meg 150, gombormag 100, mák 350, cukorrépa 14, takarmányrépa 8, talórépa 23, burgonya 18, K. Drágábban eladni szigorúan tilos.

— **Olcsó ruhaszövet és öltözet.** A népruházati ügyek vitelére részvénytársasági alapon üzleti szerv létesül 2 millió korona alaptőkével-altruisztikus alapon, melyben a keresk. miniszterium kapcsán csak az állam nyer érdekeltséget. A ruhahiány enyhítésére a bizottság másfél millió méter szövetet rendel, a teljes leszállítás magyar és osztrák gyárak útján öszre várható. A szövet ára méterenként 15-20 K lesz. A terv lebonyolítására vidéki szervezetek létesítenek, melynek alapján életbe fog lépni a jegyrendszer és az ócska ruhák beszolgáltatásának kötelezettsége. A munkások 60—80 koronáért már a legközelebb ruhát kapnak.

— **A cipészek tiltakoznak.** A kormány cipőrendelete a cipészek körében nem talált tetszésre. Mindenképen ki akarják azt játszani vagy alóla ki akarnak bujni. Többek között azzal, hogy munkát maximális áron nem vállalnak. Ennek orvoslására a Buda-

pesti Közlöny rendeletét közöl, mely szerint a hatóságok kötelesek az ilyen cipészekről az összes üzleti berendezést, szerszámokat és bóranyagot elkobozni és más cipészeket átadni. Ezenkívül a cipészeket és alkalmazottaikat kényszeríteni fogják, hogy más műhelyben szakmájuknak megfelelő munkát végezzenek. Ráadásul az ilyen cipészek igazolványukat is elvesztik és hat hónapig terjedhető elzárással büntetlesek.

— **A szabadságolt katonák tisztellátása.** A közlelmezési miniszter erre vonatkozólag tett intézkedése szerint a szabadságra hazakerülő katonákat a rendes fejkvóta szerint a vármegyék látják el. Ezek élelmiszerjegyeket kapnak, de csakis a szabadság tartamára, ami a szabadságolási okmányra rávezetendő.

— **Zala megye cipőellátási bizottsága.** A kereskedelmi miniszter rendeletére Kolbenschlag Béla vármegyei alispán a vármegyei cipőellátás intézésére megalakította a vármegyei népruházati bizottságot, melyet két-két zalaegerszegi bór- és cipőkereskedőből, két nagykanizsai cipésziparosokból, az alsólendvai fatalpú cipőket gyártó r. t. igazgatójából, Húvós Salamon bolfai földbirtokos és Tikk László zalaegerszegi igazgatótanfőből állított össze, akik Zalavármegye összes cipőellátási ügyeiben az alispán tanácsadói lesznek.

— **A korai burgonya ára.** A közlelmezési miniszter a korai burgonya maximális árát június elsejétől kezdve kilonként egy koronában állapította meg. A miniszter Torontál, Bács, Tolna, Nógrád, Pozsony, Szabolcs, Nyitra, Veszprém, Hajdu, Komárom és Szatmár vármegye egyes járásiban a korai burgonyát zár alá vette. A zár alá helyezés által nem érintett területeken a korai burgonyatermésnek június 1-e után maximális áron forgalomba hozatala szabad, illetve csakis a szállítási igazolványi kényszer által van korlátozva. A termelő a saját használatára személyenként legfeljebb nyolc hétre beti négy kilót, velgumó címén pedig a folyó évben korai burgonyával bevetve volt területnek megfelelő holdankénti tíz mázsát tarthat vissza.

— **Az új termésrendelet.** Az új rendelet visszatér a tavalyi eredeti rendelet alapjaira. Az egész termést a cseplőgépeknél fogják lefoglalni s azzal nem rendelkezhetik többé szabadon a tulajdonos, hanem a készleteket őrizni köteles, amiért őrzési díjat kap. Vásárolni és forgalomba hozni gabonát csak a Hadi Terménynek lesz joga, e célból ismét körzetekre osztják föl az országot, amelyeken bűtül a H. T. bizományosai, illetve megbizottjai veszik át a terményt. A bizományosok csak a saját körzetükben vásárolhatnak. A termelő a maga és házanépe számára visszatárolhatja a fejkvótának megfelelő mennyiséget, amelyet feloldanak. Községek és törvényhatóságok megvásárolhatják az egész évre szóló szükségletet. A fejkvóta városokban fejenként 7.2 kg. Ezzel szemben az őstermelő férfiaké 12 kg, női családtagjaiké 10.5 kg, gyermekeiké 9 kg. Az ipari férfimunkások fejkvótája 10.5 kg, női munkásoké 9.9, gyermekeké 8.5 kg.

— **Megdrágult a posta.** Június 15-től kezdve a posta ismét megdrágul. A rendes postadíjakon kívül háborús pótdíjat is fognak szedni. A pótdíjak a következők: Közönséges és ajánlott levelekért belföldre, Ausztriába, Németországba, Bulgáriába, a megszállt területekre darabonként, tekintet nélkül

a levél súlyára, 5 fillér, zárt levelezőlappért ugyanennyi. A levéldíj tehát így alakul: 20 grammig 15 fillér portó, ehhez járul 5 fillér pótdíj, vagyis 20 fillér. Levelezőlappért darabonként 2 fillér, a magánipar által kiadott levelezőlappért, amelynek ára 10 fillér, háborús pótdíj nem jár. Nyomatványért, ha súlya az 500 grammot nem haladja meg, 2 fillér, ha pedig az 50 gram sulyt meghaladja, 5 fillér. Árumintákért 50 gramm sulyig 5 fillér, 50 grammon felül díjmentes. Értéktelevelekért, tekintet nélkül a sulyfokozatra és értékre, darabonként 10 fillér. Csomagokért, tekintet nélkül a súlyra és értékre, 20 fillér. Postautalványért, tekintet nélkül az összegre, 5 fillér. Csekkfelzési utalványok kifizetéséért 10 fillér, táviratokért darabonként 20 fillér, táviratkövetésért 20 fillér, távolsági beszélgetésekért az első zónában 10 fillér, többi zónában 20 fillér. Átalányozott távolsági beszélgetéseknél háborús pótlék nem jár. A háborús pótdíjat a többi díjjal együtt kell leróni. Belföldről érkező, június 14-én tul feladott bérmentesítellen vagy elegendően bérmentesített küldeményeknél a címzettől a háborús pótdíjat kétszeresen szedik be. Mégis kivételképen június 30-ig bezáróan ilyen esetekben a háborús pótdíjat csak egyszeres összegben kell beszélni.

— **Fagy.** A rendkívül kedvezőtlen időjárás mellett (nem esik az eső, hideg van, fúj a szél) a tavasz réme, a júniusi fagy is jelentkezett, hogy kárt tegyen szépnek ígérkező vetésünk és egyéb terményeinkben. Mult héten, szerdán reggel fagyra ébredtünk, mely különösen a tők, bab, ugorka, paradicsom és paprikában tett lényeges kárt. De ezeken a jobbara kerti veteményeken kívül a mezei terményekben is mutatkozik kár. A burgonya, kukorica is itt-ott megszenvedte a fagyot; a rozsnak is kijuthatott, amelyik t. i. már virágzásban van. Ennél nagyobb szerencsétlenség lesz azonban, ha hamarosan esőt nem kapunk. Az ég csatornáitól függ most minden: lesz-e jó termés, vagy nyakunkba szakad-e a nélkülözés!

— **Allandó mozi.** A Rákóczi-utcai mozgószínházban mai előadások slágerdarabja a »Néma szívek«, társ dráma négy felvonásban. — Szenczáczi darabja lesz azonban a jövő vasárnapi előadásoknak. Feszült várakozással tekintünk ugyanis az akkor színrekerülő »Bangalori rejtély« című hatalmas indiai szerelmi dráma elé, melyet a budapesti Moziutban négy héten át allandóan játszották. Ennek az ötfelvonásos misztikus darabnak első része egy skót orvos rejtélyes kalandját mutatja be Bangabor indiai negyedében; a második rész címe: »A szerelem és gyűlölet fanatikusai«, a harmadiké »Hajsza a szerelem után, hajsza a világ körül«, a negyediké »A japán leánykeresztítka«, míg az ötödiké a »Japán leánykeresztítka körmei között«. Az utolsó résznek, külön attrakciója Tokió hatalmas örömtanyájának az égése. — Az előadásra jegyek már holnapról elővételben kaphatók.

— **Helyreigazítás.** A mult számunkban közölt Menetrend hírnök kapcsán helyreigazítások közöljük, hogy a déli vonat Budapest felé nem 12 óra 36, hanem 11 óra 36-órán indul.

— **Közönségtalálkozás.** Drávamogyoród közönsé Szabolcs Dezső drávacsányi körjegyző útján 33 K 50-ft adományozott a Vörös kereszt csáktornyai fiókegylete javára, melyért ez uton is hálás köszönetét nyújtja az elnökség.

— **Vay Sándor meghalt.** Egy kedves tehetségű és extravagáns életű munkása a magyar irodalomnak, Vay Sándor, Zűriben, egy ottani sanatoriumban, május 23-án meghalt. A Vay Sándor név tulajdonképpen csak irodalmi név volt, amely alatt Vay Sarolta grófnő, néhai Vay László gróf, József főherceg egykori adatlúsának leánya rejtezködött, mint kései utánzója a George Sand-korszaknak, még férfiruhát is viselven. Krónikása volt a régi magyar világnak, a magyar arisztokrácia intim történetéinek és adomáinak, nemkülömben színes és mélyérzésű utleirő. Meghasonlott egyéniségének tragédiája most kiengesztelő véget talált a halálban, de jószágos lelkiületének, előkelő jellemének és rokonszenves tehetségének emlékét meg fogja őrizni az irodalom.

— **Az Est újítása a könyvterjesztés terén.** Az Est kiadókvivalata a magyar könyvkiadás szolgálatába állította hatalmas szervezetét. Az Est hétről-hétre közli mindazokat a könyveket, amelyeket Magyarországon adnak ki és ezek mindegyikéből Budapestu Az Est központ kiadóhivatalában (Budapest, VII. Erzsébet krt. 18-20) és vidéken Az Est minden bizományosánál raktárt tart. A könyv így gyorsan és olcsón jut a közönséghez.

— **A hizott sertések levágásának korlátozása** ügyében úgy intézkedett a közlelmezési miniszter, hogy csak az esetben engedhető meg a hizott sertéseknek házi és gazdasági szükségletre való levágása, ha az eddigi vágások nem elégségesek a házi és gazdasági szükségletre.

— **A 48. gyalogezred hadialbuma.** A nagykanizsai 48. gy. ezred özvegy és árva alapja javára megindult nagyszabású munkálatok már javában folynak s a legteljesebb anyagi és erkölcsi sikerrel kecsegtetnek. Zala vármegye főispánja és alispánja voltak szívesek hathatós támogatással a felhívások és kérdőívek kiosztását a katonai ügyosztályok révén lehetővé tenni és a legrövidebb uton a közönség kezei közé juttatni. Mindenki, akinek hozzátartozója van a 48-asok között, megkaphatja a felhívást és kérdőívet a katonai ügyosztálytól, azonban direkt kérésre a Szerkesztőség is készséggel áll rendelkezésükre. Ezután is felkérünk mindenkit, hogy a megrendelést lehetőleg június 30-ig intézze el, mert a mű előállítás költségei mértéktelenül emelkednek s a későbbi megrendelések a mérekkelt 30 koronás áron nem eszközölhetők. Sok keillemes órát szerezhet magának, aki a szépirodalmi értékű, illusztrált művet megveszi és egyuttal hazafias kötelességét teljesíti, mert a hadban elesettek özvegyén és árváin segít. Adományokat akár postautalvánnyal a Szerkesztőség címére, akár a postatakarékpénztár befizetési lapjával lehet küldeni (Befizetési lapok e lap szerkesztőségétől kaphatók.) 50 K-nál magasabb adományokat a Hadialbum aránylapján az adakozó fény képeinek közlésével egyidejűleg köszönettel nyugtázunk Hadialbum Szerkesztősége Erztzbaon 48 in Pilsen.

Szerkesztői üzenet.

H. András. Kassa. Megkaptuk versét; de nem közölhetjük, mert a katonavers, melyet mindenfél énekelnek. Küldjön be olyan verset, melyet maga szerzett. Mi csak eredeti dolgokat közölünk. — B. J. Muraszardahely. Vajjon »Éjszakák a csatatéren« beküldött verse az Ön szerménye-e? Ha igen, díjazatára válik. Ha csak emlékezetből írta volna le, a fenti okból ezt sem közölhetnők. K. M. RK. Nem közölhető.

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplata i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povijesni list za pak
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Pređatna ošna je:
Na ošlo leto . . . K 20—
Na pol leta . . . > 10—
Na četvert leta . . . > 5—
Pojedini broji koštaju 40 fill
Obznane se poleg pogodbe i tui računaju.

Odgovorni urednik: ZRINYI KÁROLY.	Glavni urednik: MARGITAI JÓZSEF.	Izdatelj i vlasnik: STRAUSZ SÁNDOR.	Sudradnik: SRÁY FERENCZ.

Nova velika navala proti francuzu.

Nemška vojska je opet jako zbila francuze. - Više, kak 50 jezer francuzkih zarobljenikov vu 5 dnevih. - Blizo 500 štukov i više jezer mašinastih puškah su nemci odzeli od francuzov. - Nemška vojska je od Pariza samo 60 kilometrov daleko. - Skorom, da nemci nisu francuzkoga ministerpredsednika vlovili. - Vu Taljanskoj je zbog francuzkih zgubičkov veliki strah i trepet. - Naši zarobljeniki budu samo vu jesen izpušćeni iz Rusije.

Kak stojimo na bojnóm polju?

(M. J.) Vu prošlim broju naših novinah smo vre na kratkoma javili, da su nemci iz nenada opet veliku ofenzivu, to jest navalu počeli proti francuzom i to na takvom mesto, na koje francuzi nisu računali. Ovo mesto bilo je pri Soisson zvanom varašu i pri Reims zvanom trđjavi. Reims samo 90 kilometrov daleko leži od Pariza, glavnog varaša Francuzke.

Nemška vojska predi, kak bi ovu navalu počela, se je jeden mesec predi morala pripravljati. Jako vnoغو municije su morali za hrbtom fronta skup dovoziti, ar su više jezer štukov potrebuvali pred šturmom. Gđa se je navala počela, nekoliko vurah dugo su nemci iz svojih, više jezer brojećih štukov streljali na francuzke šerege i izrušili njihove dekunge i drotnate zapreke. Po vnoغom strelanju iz štukov, je takov dim i ogenj nastal, da francuzi nikaj nesu mogli videti, s kakvom jakostjom ideju nemci naprej.

Prvi den je nemška vojska vre više, kak 20 jezer zarobljenikov vu ruki imela. Drugi den se je broj francuzkih zarobljenikov na 35 jezer povekšal. Broj odzetih štukov vu prvih dnevov nije bil znani, ar nisu mogli hitro prebrojiti, kuliko su odzeli. Vu Soissonu, Brainslu i Fiemenu su veliki vojnički magazini vu nemške ruke pale. Vnoغو municije, automobilov, željezničke vlake, spitale i replane su nemci osvojili.

To se do majúsa 31-ga pripetilo.

Na prve glase velikog francuzkog zgubička su se vu Parizu francuzi prestrašili i vnoغو odputovali iz glavnog varaša. Meštarski težacki ljudi su počeli nemirni biti, izmed kojih je vlada vnoغو vu rešt zapreći dala.

Prvoga júniúsa su glasi došli, da su nemci zbili i one francuzke šerege, koji su vu rezervi odzaj stali i postaviti hoteli nemce. Nemci su na 80 kilometrov dužini 52 kilometrov gliboko predrli francuzkog

fronta. Do prvoga júniúsa se je broj francuzkih zarobljenikov do 45 jezer povekšal. Do ov den je broj odzetih štukov 400, više jezer mašinastih puškah i neizbrojiti mogućih drugih taborskih stvari.

To je pitanje, je li budu francuzi tuliko šeregov si mogli friško skup spraviti, da budu mogli zapostaviti nemšku vojsku. Ako nebudu mogući to napraviti, onda nemci za malo vréme do Pariza dospeju.

Drugoga júniúsa su glasi došli, da nemška navala s neizmernom jakostjom podjednom napreduje. Do ovoga dneva su nemci vre na 120 kilometrov širini do 55 kilometrov gliboko predrli francuzkoga fronta. Nemci su dospeli do Marne zvano polje. Od ovud je Pariz 70 kilometrov daleko. Ako bude se nemška vojska približila k Parizu, vlada bude morala pobeći iz Pariza. Ako bude pak vlada postavila glavnog varaša onda bude se Pariz pobunil i s tem bude Francuzka prepala. Francuzke novine oštro pišeju proti glavnom vodji francuzke vojske generalu Fochu, zakaj se nije svom silom bolje branil proti nemcom, da bi preprećil velike dobičke nemcove.

Tretjega júniúsa su nemci opet napredovali i više jezer francuzov polovili i vnoغو štukov i municije odzeli od njih. Vu zadnjih dvéh dnevih su nemci 36 francuzkih replanov pogodili i reztrrali.

Francuzki ministerpredsednik Klemens je takaj na front odisel, da batrivi vojnike ali skoro, da nisu ga nemci vlovili. Iz nenada su nemški huleneri došli blizo njega i samo vu zadnjoj minuti na automobilu pobegnuti mogel. Izmed njegove pratnje su huleneri jednoga generala zaklali i više koji su s ministerpredsednikom bili, vlovili. Klemens ministerprezident je više novinarom, koji su na bojnóm polju, rekeli: Jako smo biti bili, ali zato budemo ipak dalje harcovali. Položaj naš je tezek ali moramo mirni biti.

Vu Taljanskoj je zbog francuzkih zgubičkov veliki strah i trepet. Taljanske novine batriviju naroda, da bu se sve preobr-

nulo na dobro i da se naj ufa narod vu francuzke vojske vodje. Ali sve to nikaj ne hasni, ar narod zna, ako francuza bijeju, da to i taljan čuti, ar je s tem zajedno i on bit. Na taljanskim frontu je prošli tijeđen mir bil.

Samo pri Piavi su hoteli taljani 1-ga júniúsa taljani vu navalu se pustili, ali naši štuki su odbili nakanenje i kuražu taljanov.

Izmed onih naših vojnikov, koji su rusko suzanjstvo opali, su vnoغو pobešli dimo došli. Ali izmenjba naših i ruskih zarobljenikov se službeno još nije pripetilo, zbog česa vnoغو familije su vu strahu, ar neznaju, zakaj nisu došli njihovi k njim pripadajući još dimo?

Takvim, koji još čekaju svoje dimo, na znanje dajemo, da službeno izmenjba zarobljenikov se još nije počela, ar predi mora orsačko spravišće tak pri nas, kak vu Ruskoj potvrditi mirni kontrakt, kojega je komišija podpisala. Sam kontrakt veli, da se izmenjba zarobljenikov stopram vu jesen more početi. Zbog toga je još i pri nas vnoغina ruskih zarobljenikov. Oni zarobljeniki, koji su betežni, oranjeni, ali drugač odnemogli, se vre vu većšem broju pošiljaju dimo, kak do vezda. Rusi slabe zapreke postavljaju onim, koji pobeći hoćeju iz ruskog suzanjstva. Za to svaki den više i više naših vojnikov pobečne i dođe dimo. Da kontrakt za mir još nije potvrdjen, tomu je zrok da vu Rusiji još nisu čisti okolnosti, ar rusi jošće nemaju pravo orsačko spravišće. Buna traja još vu Rusiji, nega nikakvoga reda, tak niti oblegate nemreju zbirati. Bez oblegatov pak nije moći orsačko spravišće držati.

Najnovši glasi. Júniúsa 3-ga javiju iz Berlina da nemška vojska od 21-ga marcúsa, gđa je prvo navalu počela proti francuzkoj i englezkoj vojski, je do 1-ga júniúsa sveskupa: 173 jezer zarobljenikov i više kak 2000 štukov odzela od neprijatelje. Odzetih mašinastih puškah je tuliko, da još nije bilo moći prebrojiti broj ovih. K tomu još neizmerno vnoغو opravne, ziveća

puške i drugo oružje, replani, automobili, željezničke mašine, vagoni su vu nemške ruke opale. Izvun toga više varmegijah veliki prostor obdelane oranice, pune s letvinom, koje budu nemci poželi. I s tem su nemci bliže došli s nekulikimi koraki prema miru.

Na francuzkim frontu.

Jeden švajcarski oficir ovak piše od francuzkoga fronta:

Nemška navala podjednoma napreduje. Majuša 27-ga kad se je nemška navala započela, štuki sveskupa dvé vure su delali. Marciuša meseca navalu četiri vure dugo su štuki podpirali. Kad pak antant počne ofenzivu, onda štuki sedem osem danov predi počneju uemške dekunge strélati i samo onda ideju na sturmu.

Magjarski i austrianski štuki vu ovim vremenu né su se glasili.

Nemške cete izvrstno sglediju vun. Do vezda navék su došle tak dalko, kak jim je ou dan odredjeno bilo, čudaput pak još dale. Nemci izbilja malo ljudstva su kvarni vu ovi ofenzivi. Dvé tretje strani rajenikov od pešičkih puških su pležerani i samo jedna tretja stranjka je od štukov. Ova stvar pak to svedoči, da nemški kanoneri izvanredno dobro delaju i francuzke kanonere potisiju.

Za pliene štuke i drugo robu još né su prebrojili, samo tuliko znamo, da plieu je strahovitno veliki.

Soissons i Reims svrhu toga su tak važni, jerbo tam su veliki kolodvorci odkud željeznice na sve strani voziju i tam su najveški magazini svi napunjeni svakojačkom blagom.

Kad je Hutier nemški general takodjer vu ogenj došel svojom trupom, linija od 50 kilometrov na 120 kilometrov se podugšala.

Zadnje dane to se je najvažneše pripetilo na francuzkom bojnem polju, da nemci od Pariza vo Chalons vodečega puta

pretrgli su i ponjem francuzi niti čete niti štuke niti pak municiju nemoreju voziti.

Od majuša 27-ga néje išel dežd. Vreme na bojnem polju je toplo, ali néje pre velika vručina. Puti za pešičke vojnike izvanredno dobri su. Čete su vu najbolšem zdravju i veselo popevajuč ideju vu ogenj. Do vezda od počemši ofenzive nemci su više jezer kvadrat kilometrov zemlje prevzeli.

Reims se izvanredno brani. Szenegalški serečeni su vu varašu, koji sdvojeno se braniju i derziju varaša.

Jednostavno to je moči reći, da položaj vu svakim načinu jako je dober. Francuzi najbolje med Aisne i Marne vodami se protli stavljaju.

Vu Parizu je strahovitna uzbuna. Stanovnici već vidiju, da Pariz mora nemcom vu ruke dojt. Parizki policaji po vulicah hodiju i svakoga vu rešt odtiraju, koj zločeste glase rezširjava po varašu. Vnogo ženskih su takodjer zaprli. Belganci, koji vu Pariz dojdeju još vekušu zmešariju delaju. Svaki dan više hiljada beguncov dojde vu Pariz, medtem toga pak nemci iz orijaskih štukov podjednoma strélaju varaša.

Svi bogatuši i bolše familije pobehti hočeju iz Pariza. Na kolodvorih velika je stiska i svaki bi predi rad ostavil glavnoga varaša. Medtem toga zapoved je došla od kormana, da nišči nesame varaša ostaviti, poleg toga policaji iz kolodvorov sve su nazat dimo stirali i samo onim su dopustili odputovati, koji su od kormana dopušćenje imeli, to pak su sami magnatuši. Siromaškeš puk mora ostati vu varašu, kaj gud se bude pripetilo.

Za meseca juniuša k srcu Jezuševomu.

Falen budi Jezuš Kristuš i Maria, budi nam na pomoč Presveto srce Jezuševom smiluj se nam. Ovo nam naj bude prva misel o dragomu Jezušu, da nam pomore i zmiri naše neprijatelje.

Draga bratja i sestre pod Bogom pre-

mišlavalu smo svetkovi na presveto tēla Jezuševoga, kaj nas je opomenulo ovo. I vidili smo ga pod svetim nebom zemeljskim, kaj nas je opomenulo, da ga moramo ljubiti i šlovati u presvetim oltarskim šakramentumu i s čistim srcem ga prijeti, jer nas pozivlje: Dojdite k meni, žalostni, očem vas otešiti. »Sveto nebo nas opomina na nebesko nebo, kojega nam dragi Bog ne skрати. I vu njem se govori: Nebo, nebo, kak si lepo blažen, koj te zadobi, kak si zmožno odičeno. Jaj njemu, ki te izgubi.« Ovo nas opomina: bolje ljubiti Boga, nego svetsko blago, koje bu na skorum ostaviti.

Kaj su nam znamenivale zastave koje su se nosile u procesiji na telovo? To nas opomina, da idemo po pravom putem, koj nas vodi vu nebo za Jezušem, da nas obrani od naših neprijateljov, boriti se za zveličenje duše naše. Križ nam je znamenje, da se u najveškim brojem skup spravimo i idemo vu ime raspetoga Jezuš Boga moliti i spevati, a ne spominati u procesiji, kak se dosta toga vidi, jerbo takov bolje da je doma. Da ne dela sramotu krščanska-koj veri, da se ide za Jezušem s poniznoštjom i s molitvom i lepim redom, kak čujemo navuka u cirkvi. Ova lepa pobožnost naj se širi i ravna Bogu na diku, a nam na zveličenje, da se budu i druge vere ljudi mogli zmisliti, kaj je krščanska vera, za koju Jezuš Kristuš muke trpel na križnom drevo, i krv svoju prelejal za nas grešnike. Nemoj mo se sramiti onih, koji su zvuna ovce, a znutra grabežlivi vuki.

I premišlavalu smo i svetkovali sveto srce Jezuševu. S lepim brojem se je ljudstvo posvetilo pre svetomu srcu Jezuševomu. Molimo i prosimo ga, da nam pretrgne ovoga grešnoga tabora. Ako nam Jezuš ne pomore, a gdo nam drugi može?

Preporučimo se svetomu srcu Jezuševomu siskup, stari i mladi. Preporučite svetomu srcu Jezuševomu otci i matere svoju decicu. Preporučite deca i molite srcu Jezuševomu za svoje stareše žene preporučite svoje muža, koj ti na bojnem polju vojuje;

Dorica.

Piše: Drusko Štefania.

Zamre je i zadnji zvuk orgulja, a fini dim temjana trepti još po celoj ljebo okičenoj cirkvi. Večerujica je minula Pobožni verniki su se rezisili. Vu cirkvi zavlada obična svečana tišina, ali ju začel prekidati tihi šapat.

Vu kutu pred oltarom Gospe Lurdske kleči mlada djevojka. Oči je vu prla ravno vu lice Matere Božje, ruke pobožno sklopljene zdigla je a črez vusnice je dohajala hitra topla molitva. Vidlo se je, da moli od srca, jer reči koje su joj nehoteč glasneše izmakle.

Več su počele prve mračne sene padati ov kipov svetlih, gda je Dorica, tak sezvala ta djevojka, se otrgla od oltara Gospe Lurdske.

Gda je stupila iz cirkve, naoblacivalo se sivo jesensko nebo. Veter hladan pihal igrajuč se s prvim opalim pozutjenim listjem bilo je prilično hladno, zato si bolje prikupčila svoj veliki rubec i požurila se.

Doma ima još puno za opraviti, mama nemreju se sami, a vezda su za sigurno vre zavrinti, gde sem ostala. Ali naj bu tešila se sama. Nadjaju se oni, gde sem bila. Znaju

za svoju nevolju i sami poleg trpiju. Timi misli se bavila, kad opazi svoju malu hižicu.

Kakti golub belila se izmed krošnatog još drvetja. Bila je to jednostavna, ali čista hižica. Izvana se već moglo suditi, kakšni su njoj stanovnici. Ljebo poštrihana i v čistilj obloka puna cvětja davala je prijazen izgled iz kojega bi si slobodno nemnoga kmetska hiža zela ugled v čistoći i redu.

Taki kak je stupila na prag hižni, je opazila, da je nešči stranjski bil pri hiži, jer se po celom stanu širil pri njih neobičan duh finog duhana.

I za istinu je našla mamu pri stolu još sjedit. Na prostrtom stolu je bila flaša i dvé napol natočene kupice. Odmah začudjeno zapita:

— Ste imali stranjske?

— Mama joj s čudnim smeškom okol vusta, koj joj je vđaval: nadu i sažaljenje odgovori:

— Da znaš, samokoga?!

— Dorici pri tom nastupila krv v lje-pa no obično bljeda lica i reče smeteo:

Znam. Nadjala sam se, da bu vre jenkrat došel. A zakaj nije hotel čakati? Ili je mortli vam povedal, kaj je stel. Tak samo nije došel, to je minoto, znate i sami da

još nije bil pri nas kak je došel od soldačije.

— Hotel se uprav s tobom spominati, nastavi marna, — zato je obečal, da još denes dojde. Bogzna, kaj hoče, nekaj važnoga jer je bil jako ozbiljen, a to je pri njem rédko, ako se još oputiš. No ja slutim, zato ti rečem. Naj se zaluvati, budi spametna, naj bar pred njim pokazati čustva tvojeja srca. Niti onda se ne žaluj, ako...

O mama! — vpadne jim vu reč hitro Dorica, — Vi me poznate, de bi me sram bilo odati osjećaje mojeg srca, koju je on odhitil.

Mami su došle suze na oči. Bilo joj žal svoje kćeri, jer je vidla, da trpi, a pomoći joj nije bilo moči.

Dorica je mučila. Sela se k obloku. Za nikakvo delo nije bila sposobna. Čutila je kak joj ruke a i celo tēlo drhće, od uzbudjenja. Zagledala se van. Čela priroda je bila tužna, jer nastupila već mrtva jesen. Dežd je pod jednom padal i ona pazljivo pratila svaku kapljicu, koja se naglo oškličnula po čistoj glažovini.

Nehoteč se sputila na prošli dežd, gda ju je s strahom čekala i pratila jer se bojala, da mora tam biti hudo na bojnem polju, a tam je bil on, njezin Francek. Ko-

Moli se za njega, da ti živ i zdrav dimo dojde, da te reši ovoga teskoga ziveša i pomore ti deticu prehraniti, da neboš v takvoj zapaščenosti i žalosti.

Zazovimo sveto srce Jezusevo! Vu seh pregonih naših vidimo, kak nas božja kaštica stigavta da se moćimo i znajimo, da smo siti dela, dok se drugi staneju. Pak kaj imamo iz toga, sve se nam prikratuje i vno-giput seme, kaj bi domaj za kravu nūcali. Nega smiluvanja za siromaka i za poljode lavca. A prez njega se nemre ziveti.

Vnogiput se tak seme siromaskim ženam, da njim dojde muž ili sin dimo. Kaj bi siromak išće domaj gladuval? To ne dost, kaj se tam moći, išće se onih par vur doma moći! Ali to sve jedenput pres tane, kej budu zadnji prvi, a prvi zadnji, kej se nebo pitalo: ali si siromak, ali bogataš; ali muž ali gospon. Jedenput bomo si jednaki.

Zato zazovimo sveto srce Jezusevo, da nam potere naše neprijatelje, koji nemisliju denes meni, zutra tebi, samo misliju, da oni imaju a drugi naj pogine od zla. To se Bogu nedopada. Ki pod drugoga jamo kopa, sam vu nju opadne.

Draga bratja, othitimo mrzju jeden proti drugomu i mislimo si, da svaki rad živi, i za svakoga je Bog muke trpel. I pomolimo se presvetomu srcu Jezusevomu za naše pokojnike, koji su priminuli domaj i vu boju. Daj njim Bože pokoj vekivečni!

Zazovite na pomoć vi vojniki srce Jezusevo. Ono vam more, ono vam oće pomoći, da se potereju neprijatelji.

A vi mili zarobljeniki, zafalite svetomu srcu Jezusevomu, da ste dalko sveta bili, i vezda putujete proti svoji mili domovini. Poštajte ga i ljubite ga, neće vas ostavit i nijednoj težkoći i nevolji. Primite dragoga Jezusa u svoju dušu i telo svetom spovedjom i pričest Jezus nas neće ostaviti. On nas navěk pozivlje k sebi, dan i noć.

Hodimo vu cirkvu, primimo dober navuk u srce svoje, ondaj nas nemreju naši neprijatelji vuništiti. Nebojmo se onoga, koj

nam telo vmorja; neg se onoga bojmo, koj nam dušu more. A to je dragi Bog!

I molimo srcu Jezusevomu. Ovo pozdravljamo, to presveto srce Jezuseva. Ljubav življenja našega smili Zveličitelj. Budi nam na pomoć siromakom, grešnikom! Ne othiti nes od lica svojega. Budi znami navek, na se veke Amen.

Fels6-Vidafalva.

Vincetics Agata.

Gospodarski glasi iz Ukrajne.

Naša soldacija orijaski posel je imela doklam je samo par tjednov obstrla tak veliki falat zemlje, kak je Ukrajna, koja trideset milijun duš broji. Naši vojniki nam na glas davaju, kak živi on narod skojima smo savez sklopili i kojega naroda gospodarstvo je tak znamenito denes nam. Ukrajne gospodarski život hoćemo vu nekojim redo ovdi spisati.

Predi, kak su naše čete iz Bukovine, Galicije, Volhynije i Romanije vu Ukraju došle, strahoviten položaj je bil tam. Vu ovim božjim paradizomo bolševiki tak beštijalno su se sponašali i gospodarili, da mi koji smo tam ne bili, niti najmenje si nemoremo to premisliti. Ne su gledali niti miluvali ničji život, niče blago. Vužigali su, robili su i bez pameti sve blago su vuništili. To je jeden dan tak bilo, kak i drugi dan. Još i menšji varaši na milijune su svega kvarni bili, ktomu pak na milijune penez su morali dati, ako su barem život šteli si obraniti. Požgani varaši, sela, mrtva tela po putih se vidiju sveposud po čeli Ukrajni. Velika tužba je to proti bolševiki bandam. Naše čete su imale to zadaću, da vu siromaskim orsagu nekakov red napraviju. Velika zadaća je to bila, ali s Božjom pomoćjom takvoga reda i mira su naši tam napravili, kak je i prinas. Ljudstvo more već svoje gospodarske posle tak obavlati, kak je predi.

Nam je najvažneše bilo zrnje. Zrnja su tuliko našli vu Ukrajni, kuliko je ništi ne misli, barem bolševiki od serditosti više

milljun pudov su vu Črno morje hitili i vuništili. Tak na ravnici, kak i po varaših vno go zrnja su našli, koje s bog više zrokov još ne su mogli knam dimo spraviti. Ima još i vno go romanskoga zrnja vu Ukrajni, koje je soldacko zapovedništvo osvobjilo tak dugo, doklam se pravi gospodari, ovoga zrnja, najdeju. Veselo je i to nam, da polodjelavci, kak su iz fronta dimo došli odmah su počeli pole obdelavati i sejati. Ukrajnci ne su šteli s bolševiki deržati niti pak potlam. Svrho toga su se bolševiki tak gadno i grozno sponašali vu Ukrajni.

Zakaj je ne moći zrnje još niti vezda vu veksi svoti sim spravlati, zrok je najpredi željeznice, koje su vu dugo trajućem boju sporušili, mošte vuništiti, koje još neje bilo moći napraviti.

Bolševiki takodjer sve su vuništili, po kolodvorah sve spotrli k tomu pak od lapora svo rude su bolševiki vu rukah imali poleg toga lokomotive s drvami su morali kuriti, od toga pak su lokomotivi se spokvarili. Vno go spotrtih lokomotivov je videti po Ukrajni, koje popraviti za vezda je još nemoguće. Vu Ukrajni ne ga sumih i sbog toga jako daleka moraju drva prebaviti. Ukrajnci skorom svi slamum kuriju. Istina, da tuliko je slame vu Ukrajni, da nikakvo vrédnost nema. Drugoč pak i sbog toga neje bilo moći za vezda zrnje sem spraviti, jerbo sve željeznice, koje su za silo mogli popraviti soldacija je nucala. Drugi put je Črno morje i Dunaj, ali po Črnim morju sveposud su okne reztepane i doklam je nebudo mogli skup pobrati, neje segurno se po morju voziti.

Naše čete hitro su obstrle čelo Ukrajno makar su na jezero i jezero kilometrov dalko morale iti. Došle su tijam do jusovkai zvane laporske rude i od vezda već željeznice dosta lapora budu imele i vožnja se bude odprla. Vu Jusovski su najglasovitneše laporske rude, ovdi je najveksa ruska laporska ruda, koja je osemsto metrov gliboka. Ovdi su naši zarobljeniki, kojih je na hiljada i hiljada ovdi bilo, morali lapora ko-

liko je čelo ono vreme ona pretrpela. Pošljala mo sve, kaj je samo mislila, da bi ga moglo razveseliti. Kak se mućila, da je sve ono zaslužila. A on? Kak se premenil. Nije joj još ravno nikaj rekel, ali ona je očutila da se on od nje odaljuje, da je saksnj den dalje, napokon je postal nedokućiv. Na njezina pisma, kak dobra mu je ona bila, kak puno misli na njega, odgovarjal je on s par navadnih rećih, dok najzadnje vec nije odgovoril. Čula je potlam od drugih, da je pležerani bil, pak se nadjalala, da bu popravil, ali se vkanila.

I on je došel na Urlaub, ali ga ona još nije vidla. Ali ipak željela se spominati snjm, željela ga videti, makar joj njezin zdrav razum kazival, da je to prazno, smésno od nje, srce to slabo srce, nije hotela verovati ono se još navěk nadjalo.

Dorica je postala sve više nemirneša i uzrujanom, dok ju ne prene iz sanjarenja čvrsto trkanje na vratih. Hitro se zgledne po hizi za mamom, kak da jih hoće kaj pitati, ali jih nije bilo nutri i predi kak bi kaj rekla, stupil je v hizu mladić visok i ljepo obučen, čisto po gospodski. Moglo mu biti oko 25 let. Svoje dosta pravilno grade no tjelo nosil je s velikom samodopanomom. Na njegovom od sauca pocrnjeost

licu lahko se čitala bezbrižnost, a i lakoumnost, dok je iz malih pivih ocih sevala lukavost. Njegova sama pojava i nagli dolazak prestrašil je Duricu, da je prohlédila kak marmor a črez ve bezkrvne vustnice došlo je:

— Ti si Franc? — zatim mu je mah-nula rukom, da sedne. Donesla lampasa ar se već davno vu šuljala v hizu neopačce temna noć, — i opet se sela k obloku.

Čekala, da on počne predi govoriti. Ali za čudo on je šutil. I tak je nastala glibokka tišina.

Izvana se čulo, kak je kap po kap prošle za čas deždja padala iz krova na tvrdi kamen izpod žljeba.

Dorica je postalo nevugodno, pak da započne samo razgovor, reče:

— Mama su mi rekli, da si već predi tu bil, a zatim se obrne k njemu, vupre svoj pogled vu njegove oči, i zapita tiho dosta milim glasom:

— Kaj mi imaš zapovedati?

On se naglo odvrne od nje i spratno izmakne njezinom pogledu, jer se bojal onog čudnog plamna, koj je samo za čas zatinal v Doricinih očih, a zatim naglo, kak da je koma čekal, da već počne jenkrat, odvrti:

— Bil sem tu, ali odu, kaj imam za

povédati tiče se samo Tebe, zato sem vezda došel. Malo je kesno, ali mora biti. Te zadnje reći je jako naglasil, zato mu Dorica hitro odgovori:

— No pak mi samo reći, ja sam na sve pripravna i ona je naglasivala svaku reć. samo da mu pokaže da joj je zaistinu sve jedno. Njegovo lice je vezda postalo ozbiljno i počue:

— Ja bi se rad na hitroma ženil, i pri tom upravi svoj pogled vu nju, da vidi, kaj budu vćinele njegove reći.

Dorica se činilo, kak da bi negdo porinul tenki ošter nož vu srce, tak su ju zaboljele te okrutno izrečene reći: Mislila je, da mora zakričati, ali se nije hotela odati, nego s slatkožuhkim posmehom zapla:

— Pak mene si dojšel za dozvolu pitat? Ili morti, da Ti povem, ako mi se dopadne Tvoja.

Naj tak molil ju Franc. Ti znaš, da smo si dobri bili i da sem Ti ja obećal, de bum Te ženil, ali vidiš, nastavi nesigurnim glasom, ja nisam bogat, ali pamet imam, pak bi rad da si počnem vekšno gospodarstvo, hizu bi moral zidati, a k tomu svemu treba puno penez.

Kojih Ti ja nebi mogla donesti, kaj ne, to hoćeš reći. Ne trebaš se mućiti. Znam

pati. Sad su se oslobodili strahovitoga pekla. Takodjer od željeza ruda u Krivorgu su naši već prevzeli od bolševikov. Samo tolje falinga, da néga dosta težakov. Naše zarobljenike, koji su ovdje delali, dimo su spravili, tamošnji težaki i bolševiki pak su odbežali. Kad dosta težakov bude, željeznice dosta lapora budo dobile i odmah bude moći ukrajnsko blago dimo spravlati.

Koji su tak mislili, da odmah na milljune metercentov zrnja budemo dobili, jako su se vkanili. Budemo mi svega dosta iz Ukrajne dobili, samo predi sve mora tam vu red se spraviti. Bez željeznica njeje moći nikaj voziti. Željeznice pak kak to već znamo, skorom sve su porušene. Budemo i toga se včekali, da je popraviju i onda i prinas bude bolši život.

(Drugiput dalje.)

KAJ JE NOVOGA?

Pësem od zsedényskoga zvona.

Vjutro b osmoj vuri glasa smo dobili.
Da budemo našeg zvoneka zgrabili.

Naš občinski biroo Kralics Mihaly zvani.
Našemu zvonaru odmah na glas dali.

I oni su taki s zvonom zazvonili,
Svakuomu človeku srce rezkalili.

Dečica su tužno matere pitala,
Kaj s zvonom zvoniju? da bi rada znala.

Ljudi jesu tužno decam povedali,
Da budu nam zvonek vu tabor poslali.

O ti mili zvonek, Sveti Ijaš zvani,
Na čast svetom križu bil si postavljani.

Lëpa kapelica Svetog Vida zvana,
Jesi ti ostala prez svojega zvona.

Nebudeš ti mogla ljudem na glas dati,
Gda buš svoga goda štela obslužati.

Gda bi treba bilo k sveti meši iti,
Na čast Svetom Vidu Boga se moliti.

Ob desetoj vuri po njega su došli,
Kraljski posleniki doli su ga zeli.

B jedennajstoj vuri z turna doli opal,
Svojim milim glasom zadnjiput je glas dal.

Kak da bi nam rekeli: s Bogom deca moja!
Moram vas ostaviti, nebun mel pokoja.

Svaki denek poldne jesem nazveščeval,
Ali denes poldne vu tabor putoval.

V posvečeno mesto žive je pozval,
V črnu mater zemlju mrtve je sprejavaj.

Ružmarinskim kitjom smo ga okinčili,
Z muškatinla portu jesmo mu izpleli.

Da bu na znamenje človeku svakuomu,
Kojega sprejavaj vu tužnom vremenu.

Vi nesrečni srbi, vi ste tomu krivi,
Da su naše zvone od nas sve odzeli.

Ali naj bu s Bogom, poljeg Božje volje,
Sam Bog nam povrni nazaj naše zvone.

O ti Sveti Ijaš sveto ime tvoje,
Več mi nemo čuli mile glase tvoje.

Ar si odputoval na to bojno polje,
Na to bojno polje, gde se ljudstvo kolje.

Krščeniki dragi, najte pozabiti,
Svaki denek tripud Boga se moliti.

Či ran naše zvone nemremo mi čuti,
Zato ipak k meši moramo hoditi.

Marija, Marija verna pomoćnica
Moli se ti za nas presveta devica.

Da nam Bog podeli jenput Božjeg mira,
Kajti ovo itak sve od njega zviru.

Sveti križ prekriži polje i gorice,
Naše mile zvone v boju stanujuće.

Zsedény.

Kuzma Maga i
Klarics Jalža

— **Kraljev dar. Njegovo Velicanstvo**
Karoly magjarski kralj je pogorelcem Szepesremete občine četiri jezer korun daruval.

— **Škočili su iz skupnog rešta.**
Jónas Géza, Pelsőcsay Jožef, Tóth Andraš i Skomarovos Péter zarobljeniki v Budapeštu su iz skupnog rešta škočili. Redarstvo išče begunce.

— **Samoubojni posebnik.** Reiza

ja sve, Tvojih susedov Sabina ima penez više kak* i Ti nucaš, s jednom rečjom, ona je bogata, a ja sirota. Tu ju je hotel Franc prekinuti, ali je nastavila sve hladnešem glasom:

— No ja Ti ne prepredim, ne boj se! Zemi si, koju hoćeš. Da sam Ti dobra bila, ne tajim, ali tebe to nije moglo srećnim napraviti, zato ja mislim, ne imamo već kaj si zapovédati. Želim Ti puno sreće!

Ona se stala i hotela otići vun iz hiže, da mu pokaže, da se već neće znjim spominati, ali on to spazi i primi ju za ruku, koju ona hitro cukne i počne ju opet moliti.

Dorica čekaj, naj biti tak nagla, mi si zato lahko prijateljji nadalje ostanemo.

Misli je, da bu se joj to ponudjeno prijateljstvo dopalo, ali ona ga na te reči prezirnim pogledom omeri, koji mu je jasno pokazal, kak nepošteno su njegove reči njegov čin i on sam i otiđe jednostavno van, više ga ni nepogledač.

Franc je još čekal, par minut, ali Dorice već nije bilo nazaj, pak se ljepo i on pokupil iz hiže v kojoj mu je postajalo sve tesneše i nevugodneše.

Vuni si je globoko odehnuo, kak da bi mu što kamen s ledja odvalil.

Pol dvě već tukla starinska zidna vura, a Dorica se još navék obraćala budna vu postelji. Nije bila već uzrujana, ona pred par časa još ljubeče srce, tulko je sad mirno. Hladno je mislila prek prošle ljubavi. Ljubav? Kaj je to za prav. Istina je, kak je ne zdavnja čitala, da je ljubav biljka, koja nice v srđini srca, a da neznamo, gda i za koga! I ona je dala svoje čisto srce njemu. On ga prima svojemi bljutavimi rukami i nije hotel poslušati on verni kucaj njezinog srca, — za njega — već ga je hitil nemilosrdno od sebe v blato, v prah. Ali čekaj, govorila je sama sobom, ne bum se po njem kotala! Kaj život? Sve je. vu njem. Jedini Bog je istina, njemu hoćem od vezda služiti, njemu hoćem žrtvovati svoje srce. I čvrsto odluču čim predi poiskati sreću i istinu klošterskih zidnaha.

Drobne kapljice deždja su začele znović tiho kapljati po čistih oblokah. Dorica je zaspala mirno i spokojno.

Gda je za nekoliko meseci potlam Franc prisigal vernost pred oltarom, bogatoj kmet-skoj kćeri Sabini, primila je Dorica črnu opravu opatičku i odicala se svéta pred oltarom tihe klošterske cirkvice.

Mór 46 lët stari posebnik, naglašnji oberlejtinaand se je v Budapeštu v njegovim stanu v glavu streilil. V Pajor-sanatorjum su ga spravili, gde je vumrl.

— **Na smrt odsudjeni ruski zarobljeniki.** Zagrebački soldački sud je vedomane Dimitar Belous i Ivan Scernikov ruske zarobljenike na smrt sudil, jer su ovi zarobljeniki gu v Markovcu dorastenu i menjšu decu vmorili, a Dobrics-familiju pak porobili.

— **Zgoreti melin.** Majuša 25-ga v zorju poleg Arada v Gaj varašu se je Neuman Brača veliki melin zgorel. Kvar je blizo 250 jezer korun.

— **Pohod.** Grof Burian Istvan minister izvanskih poslov, kak iz Beča javiju, bude vu junijuš v Berlin putuval i tam pohodil državnoa kancelara.

Urednikova pošta.

Vu sljedećimi redi dajemo na znanje onim, koji su nam za naše novine pëseme i štive na novo poslali, koja pësama i štiva je dobra i za izštapanje vrédna pak koja nije dobra, niti se popraviti mogla:

1. **Pësem od zsedényskoga zvona.** (Zsedény K. M. i Kr. J.) Dobro je složena. Izlazila bude.

2. **Meni zvoni, meni vetri...** (Zagreb. K. J.) Dobra bude za novine.

3. **Pësama iz bojnog polja.** (Na romanskom frontu. M. V.) Dobro je složena.

4. **Vojak na Taljanskoj.** (Rackaniza J. Sz.) Štampati bude se dala.

5. **List od amerikanskih medjimurcov.** (Muraszerdahely. S. J.) Nemremo voruvati, da bi vaš list istiniti i vaše ime pravo bilo. Od kojih ste vu vašem listu pisali, oni nemreju medjimuraki ljudi biti. Vnogo tajnoga je vu vašem listu. Svaki dober i pošten donordec se mora habati i vu vezdajšjih vremenih od špionov. To je zrok, da vašemu listu nedamo mestu vu naših novinah.

6. **Život junaka.** (Vu Pilzenu. F. T.) Dobra bude za naše novine.

7. **Pësem od tabora.** (Vu Taljanskoj. J. M.) S popravkami bude dobra.

8. **Pësem iz Romanije.** (K. J.) S popravkami bude izlazila.

9. **Pësem iz tabora.** (Na taljanekim frontu. H. P.) Popraviti bude se dala.

10. **Iz tabora.** Dvě jednake pëseme smo dobili iz tabora, Svaka se ovak počne: »Leto se nam piše...« a drugi verš: »Ti Rumunjska zemlja...« Ovi i svi drugi verši su jednaki vu obedveh pësamah. Pod jednu pësmu su podpisani: B. A., D. F. i Tk. M. a pod drugu pësmu: N. J. Kejtji nije znati moći, koj je pravi pisec ove dvě one iste pëseme, niti jednu nebudemo mogli vu novine deti, ar neznamo gdo ju je složil.

11. **Pësem od birova.** (P. Gy.) Naš list nije za to, da bi se gdo povlačil vu njem, zbog toga vašu pësmu nemremo vu novine postaviti. Ako kaj imate proti vašemu birovu, morete ga tužiti, ali mi se nemremo vu občinske svadje mešati. Niti se vam nebi dopalo, ako bi od vas kaj ne lepoga pisali vu novine.

12. **Pësem taborska.** (Muraujalu. K. A.) Dost dobro izmišljena pësama bude izlazila.

13. **Čul sem glasa...** (Muracsany H. P.) Nove i dobre miseli su vu pësmi. Bude dobra za novine.

14. **Lëpo mesto Medjimurje.** (Na bojnom polju N. A.) S popravkami bude dobra.

15. **Pësama žalostna.** (Bányavár. N. F.) Budemo ju popravili, onda bude sposobna za novine.

16. **Pësem.** (Mura-Szent-Marija. V. T.) Bude dobra za novine.

17. **Nedaju se popraviti sljedeće pëseme:**

Pësama iz Taljanske. (K. V.) Vu Rumunjskoj zemlji. (K. J. i T. I.)

Pësama iz Taljanske zemlje. (B. J.) Ova pësama je spisana. (N. F.)

Pësem vojačka. (V. N.)

Pësem junacka iz česke zemlje. (R. L.)

Izmed ovih pësamah su nekoje dobro složene, ali ne su vu njih nove miseli vu drugih su lëpe miseli, ali niti redi, niti pak rimi neau takvi, da bi se popraviti mogli. Jesu i takve pëseme, koje su tak zločesto napisane, da jih nemremo prečitati. Zbog toga bi prošili, naj se svaki trni tak izpisati svoju pësmu, da budemo ju prečitati mogli.

Drugim vnoгим, od kojih smo pëseme dobili budemo drugda odgovor dali.

Svim skup lëpi pozdrav! (M. J.)

CSAK 108 41-68
RÁDIUM
SŐSBORSZESZT
használjunk test és egészség-
ápolásra.

Nagyüveg K 12—
Közép üveg „ 6:30
Kis üveg „ 2:20

gyártja: A Dunántúli Gazdas. Szeszgyárosok
Szeszfinomító Részvénytársasága
Nagykanizsán.

Ligetvári körjegyzőségtől.

37.
1918.

Kihirdetem,

hogy néhai Szabol Vince és neje
örökösei (kiskorúak is vannak)
tulajdonát képező belsőség és ház-
rész a legelőjoggal 1918. június
23-án d. u. 4 órakor Drávasiklóson
a bírónál nyilvános árverésen el-
adatni fog.

Az előljáráóság.

⚔ **Téglaagyárosok!** ⚔

Halde szenet

ajánl vaggontételekben azonnali szállításra

BERGSTEIN PÁL

kőszén-, faszén-, mész- és építkezési anyag-
nagykereskedő

Telefon 355. Szombathely. Telefon 355.

WILH. F. TIEFENBACH

Skladište na veliké austr. i njemačkih
tvornica kemičko-tehničkih proizvodnja

Osijek I. (Slavonija.)

Preporuča:

Strojna ulja, Towot masti,
Zylinder ulje, firnisa,
terpentinersatza,
kolomaza, vaselina,
lakova, boja,
1^a lastila za cipele,
lvoška za postolare, boje
sve vrsti za bojadisanje
sukna i dr. u tu struku
spadajuće vrsti robe.

Cijenik šaljem na zahtjev!

Magyarul és németül stenografálni
tudó gyakorlott

gépíró

jó fizetéssel felvétetik

SCHEFFER REZSŐ
irodájában.

Miisevi, stakori, stjenice i žohari.

Proizvod i razaslijanje isku-
šanih sredstava za koje dan-
mice zahvalnice stižu za šta-
kore i miševa K 5—, za žohare
ruse i švabe po K 4:50, tink-
tura za stjenica po K 2—, za
moljce po 2—, prašak za buhe po K 1:50 K 3— k tome
razprašak K 1:50, prašak za uši u odijelu i rublju K 2—,
tinktura za uši na glavi K 1:20, mast za uši na blagu
K 1:50, tinktura za buhe kod pasa 1:20, tinktura z gamad
kod voća i povrća K 3—, prašak za perad proti usi i
jekuni K 2—.

Razaslije pouzdećem: M. JÜNKER, zavod za tamanjenje
gamadi, Zagreb 42., Petrinjska-ulica broj 3, III. kat.

Sapunov nadomjestak

za pranje rublja, izvrsno se pjeni i nadmašuje sve do
sada u prometu nalazeće tvorine. 1 omot sa 5 kg.
K 12—, 1 omot sa 10 kg. K 23—, Prodavaoci dobi-
vaju popust kod naručbe cjele škrinje, koja sadržaje
250 komada. Mineralni bijeli sapun za pranje
ruke i finijeg rublja 1 omot 32 komada K 14—.
Toiletni sapun nadomjestak u raznim bojama
sa mirisom 1 omot 32 komada K 18—. Toiletni
sapun sa finim mirisom ružičaste boje 1
omot 24 velika komada K 18—. Razaslijanje pouzdećem.
Kod veće naručbe treba polovicu iznosa unapred pri-
poslati. Najmanja naručba od svake vrsti jedan omot.
M. JÜNKER, zavod za eksport, Zagreb, 42.,
Petrinjska 3. III. k.

Egy használt, de jó karban levő

Wertheimszekerény

megvételre kerestetik. — Cim a
kiadóhivatalban.

Kézidarálókat,

*szecskaavágókat, járgányokat,
Lukoricamorzsolókat, ekéket,
vetőgépeket, cséplőgépeket,
kaszákat, aratógépeket* és min-
denfajta *mezőgazdasági eszkö-
zőket* szállít a legerősebb és legolcsóbb
kivitelben

Lukács Lajos és Társa

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 20.
(Gyár-utca sarok.)

Mezőgazdasági gép, műszaki elektro-
technikai üzlete.

Telefon interurbán 51—33.

Ručne žrvnale,

*pljuge, sečkare, mašine za
repo rezati, vitle, mašine za
kuružu ruždžiti, mašine za se-
jati, mašine za mlattiti, kose,
mašine za kositi* i svakojačko
gospodarsko oružje vu najtaleši
čeni trži

Lukács Lajos és Társa

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 20.
(Gyár-utca sarok.)

gospodarskoga oružja štacun.

Telefon interurban 51—33.

Legujabban megjelent könyvek

rendkívül érdekes olvasmányok

továbbá

zenemű ujdonságok

állandóan kaphatók:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyv- és papírkereskedésében

Csáktornyan.